



Meno:

Priezvisko:

TESTOVÁ  
FORMA

A

# Test zo slovenského jazyka a literatúry

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ

**T9-2018**

KÓD  
TESTU

**2730**

## Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry. Test obsahuje 4 ukážky a 25 testových úloh. Svoje odpovede si vyznačte priamo do testu, následne ich prepíšte do odpoved'ového hárka. Hodnotenú budú len odpovede správne zapísané v odpoved'ovom hárku. Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom.

Každú ukážku a úlohu si pozorne prečítajte. Na vypracovanie testu máte 60 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

## Ukážka 1

### Fitnes náramky

Fitnes náramky, monitory aktivity, dokážu merať, sledovať fyzickú aktivitu používateľa počas celého dňa aj noci, zaznamenávať namerané hodnoty, ktoré sa dajú následne zobraziť a vyhodnocovať priamo na mobilných zariadeniach ako smartfón, tablet alebo notebook.

#### 1. Vlastnosti a funkcie

Monitory aktivity sledujú počas dňa počet prejdenných krokov, prejdenú vzdialenosť, spálené kalórie, čas aktivity, srdcový tep. Niektoré vás ráno zobudia diskretným budíkom. V noci počas spánku merajú kvalitu a dĺžku spánku používateľa.

#### 2. Motivácia, cieľ

Na motiváciu slúži prehľad nameraných hodnôt, ale načo by boli hodnoty bez vášho osobného cieľa? To je prvá vec, ktorú urobíte – stanovíte si osobný cieľ. Cieľ si stanovíte definovaním hodnôt, ktoré chcete dosiahnuť pre kvalitnejší a zdravší život. Na zadanie cieľov vždy slúži prehľadná mobilná aplikácia, pomocou ktorej ovládáte monitor aktivity.

Po aktivácii cieľa vás fitnes náramok počas dňa informuje o progrese, stave plnenia cieľa, takže vždy viete, kde sa nachádzate a koľko vám chýba k jeho naplneniu. Každý náramok vás na to upozorní špecificky, napr. farebným indikátorom, počtom rozsvietených bodov na displeji alebo percentuálnym ukazovateľom hodnôt.

#### 3. Komfortné nosenie

Monitory aktivity sú malé, šikvné a inteligentné zariadenia, ktoré sú nenápadné, ale zároveň môžu byť aj módnym doplnkom. Kde a ako ich môžete nosiť, to závisí od konkrétneho typu. Väčšinou sa nosia ako náramky na zápästí, pomocou spony upevnené na opasku alebo jednoducho vo vrecku. Niektoré fitnes náramky môžete využívať bez problémov aj pri vodných športoch.

Z didaktických dôvodov bol text upravený.

### Na ukážku 1 sa vzťahujú úlohy 01 – 05

Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky?

01

- A Aktuálne je fitnes náramok najnovším módnym trendom mládeže.
- B Náramok zobrazuje aktuálny čas v hodinách, minútach a sekundách.
- C Výsledky aktivity používateľa je možné sledovať aj na notebooku.
- D Náramok dokáže samostatne vyhodnocovať namerané hodnoty.

Ktorý z cieľov pomáha fitness náramok plniť na základe ukážky?

02

- A Monitorovať všetky dôležité životné funkcie svojho používateľa.
- B Určovať polohu majiteľa a aj miesto, kde sa nachádza.
- C Sledovať reakcie mnohých priateľov na sociálnych sieťach.
- D Zvyšovať si osobnú úroveň zdravého životného štýlu.

Pri ktorých aktivitách je možné vždy spoľahlivo použiť ktorýkoľvek fitness náramok podľa ukážky?

03

- A chôdza, tenis, potápanie
- B bicyklovanie, posilňovanie, kanoistika
- C plávanie, veslovanie, beh
- D futbal, horolezectvo, korčuľovanie

V ktorej možnosti sa nachádzajú len abstraktné podstatné mená?

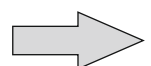
04

- A Informuje o stave plnenia cieľa používateľa.
- B Osobný cieľ si stanovíte definovaním hodnôt.
- C Monitory aktivity sú malé, šikovné a inteligentné zariadenia.
- D Senzor vás upozorní počtom rozsvietených bodov na displeji.

V ktorej možnosti sa všetky slová začínajú mäkkou párovou neznelou spoluhláskou?

05

- A cieľa, športoch, čas
- B fitness, čas, diskretný
- C chcete, cieľa, športoch
- D športoch, displej, fitness



## Ukážka 2

### Dobrá správa: Na Slovensko sa vrátil takmer vyhynutý druh zvierat'a

08. 03. 2015 11:37

BRATISLAVA – Na územie Chráneného vtáčieho územia Lehnice sa vrátil ohrozený druh vtáka – drop fúzatý. Ako informovala manažérka organizácie Ochrana dravcov na Slovensku Martina Brinzíková Badidová, na Slovensku je tento druh v našom storočí považovaný už za takmer vyhynutý.

Pravidelne zimuje už len v Chránenom vtáčom území Sysľovské polia pri Bratislave. Ešte v 80. rokoch minulého storočia v Lehniciach prebýval krdel' 20 jedincov, ktoré však postupne uhynuli v dôsledku nárazov do elektrických vodičov vybudovaných vedení. Podľa ochranárov totiž dropy vzhľadom na svoju veľkú hmotnosť nedokážu počas letu dobre manévrovať.

Ochrana dravcov na Slovensku v rámci projektu zameraného na zvýšenie populácie dropov fúzatých na Slovensku vytvorila v areáli chráneného územia Lehnice úhorovú plochu s rozlohou 40 hektárov. Na nej sa postupne obnovili pôvodné spoločenstvá rastlín a hmyzu, ktoré tvoria hlavnú zložku potravy dropov. Ochránári v spolupráci s energetikmi takisto zabezpečili montáž chráničov na konštrukcie 22-kilovoltového vedenia a inštalovali výstražné prvky na vodiče 400- a 110-kilovoltových vedení.

Opätovné pozorovanie jedincov dropa fúzatého v chránenom území podľa ochranárov potvrdzuje dôležitosť a význam podobných opatrení.

Z didaktických dôvodov bol text upravený.

### Na ukážku 2 sa vzťahujú úlohy 06 – 10

Ktoré tvrdenie o dropovi fúzatom je pravdivé na základe ukážky?

06

- A Dropy pre svoju veľkú hmotnosť nedokážu lietať.
- B Jedince dropa fúzatého sa vyskytujú iba na území Lehníc.
- C Tieto ohrozené druhy vtákov sa živia iba hmyzom.
- D Úhyn posledných lehnických jedincov sa začal v 20. storočí.

Z ukážky nevyplýva, že organizácia Ochrana dravcov na Slovensku

07

- A informovala o nízkych počtoch dropa fúzatého.
- B vybuodovala úplne nové a bezpečnejšie elektrické vedenia.
- C pri svojej práci využíva i pomoc energetikov.
- D sa venuje záchrane populácie dropov fúzatých na Slovensku.

Čo bolo podľa ukážky príčinou vyhynutia dropov v Lehniciach?

08

- A Montáž chráničov na konštrukcie vedenia.
- B Úbytok poľnohospodárskej pôdy a rastlín.
- C Kolízie ťažkých vtákov s elektrickým vedením.
- D Ovplyvnenie lietania výstražnými prvkami vedenia.

Ktorý jazykový štýl prevláda v ukážke?

09

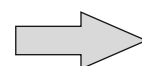
- A náučný
- B umelecký
- C publicistický
- D administratívny

V ktorej možnosti je správne určený vetný člen z nasledujúcej vety?

*Na Slovensku je tento druh považovaný za takmer vyhynutý.*

10

- A *tento* – zhodný prívlastok
- B *je vyhynutý* – slovesný prísudok
- C *považovaný* – nezhodný prívlastok
- D *takmer* – príslovkové určenie príčiny



### Ukážka 3

#### Žltý mustang

– No zakopávky, hehe, – dvihol dedo Kmeť od motyky hlavu. Bolo mu príjemné, že naňho všetci hľadajú so záujmom. – Zakopávky sú opak vykopávok. Neučili ste sa?

Poopravil si pod krkom neviditeľnú kravatu, aby vyzeral ako profesor, a začal myšlienku rozkladať, rozvíjať: – Všetky kultúrne národy tak robili. Starí Slovania zakopávali džbány. My ich teraz vykopávame a sme pyšní, akých sme mali šikovných predkov... A slávnych! Nebyť zakopávok, vedeli by sme o nich figu. No a o našu budúcu slávu sa teraz starám ja.

Hoci prítomní nebrali starcovu reč vážne – bolo im jasné, že iba odpratáva smeti –, nikto sa neodvážil utrúsiť zvyčajnú poznámku či vybuchnúť smiechom. Vari aby sa neunáhli. Akoby všetci čakali, že to najsmiešnejšie či najzaujímavejšie len príde. Ich počínanie si dedo Kmeť vysvetľoval naďalej ako záujem, preto nenechával svoju fantáziu zaspáť.

Prišiel k plechovke, čo predtým zahodil Adam, dvihol ju a ukazoval s ňou nevídaný archeologický objav: – Keď vykopú o tisíc rokov takúto vzácnosť, prečítajú si – a slabikoval text na plechovke: – Sardinen in oel... Conservas del cantabrico... Importé d'Espagne...

Vtedy starcove drobné oči ako dvojbodka delili počet jeho rôčkov desiatimi, taký bol mladý na duši, taký bystrý a výmyselný.

Vedomie, že má úspech, nútilo ho pokračovať: – No a čo povedia potomkovia o nás? „Hí, títo veru neboli prázdne tekvice, keď aj cudzie jazyky poznali!“

Z didaktických dôvodov bol text upravený.

#### Na ukážku 3 sa vzťahujú úlohy 11 – 15

Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky?

11

- A Prítomní deda s obavou vysmiali.
- B Naši predkovia zakopávali nádoby.
- C Súčasníci sa musia učiť cudzie jazyky.
- D Dedo odkryl nevídaný archeologický objav.

Ktoré tvrdenie o dedovi Kmeťovi je na základe ukážky správne?

12

- A Rád si vychutnáva obdiv.
- B Fantazíruje a je namyslený.
- C Chcel by byť archeológom.
- D S kravatou vyzera ako profesor.

V ktorej možnosti je najpresnejšie vysvetlený význam nasledujúceho obrazného pomenovania z ukážky?

*Vtedy starcove drobné oči ako dvojbodka delili počet jeho rôčkov desiatimi, taký bol mladý na duši, taký bystrý a výmyselný.*

13

- A Má zamyslený výraz v očiach.
- B V hlave sústredene počíta.
- C Na jeho tvári vidno rozpaky.
- D Oči mu hrajú šibalstvom.

V ktorej možnosti sú uvedené iba znaky charakterizujúce ukážku?

14

- A odseky, priama reč, on-rozprávanie
- B epika, viazaná reč, román pre mládež
- C neviazaná reč, odseky, ja-rozprávanie
- D epika, ja-rozprávanie, poviedka

V ktorej možnosti sa nachádza príslovka aj častica?

15

- A Bolo im jasné, že iba odpratúva smeti.
- B No a o našu budúcu slávu sa teraz starám ja.
- C To najsmiešnejšie či najzaujímavejšie len príde.
- D Ich počínanie si dedo Kmeť vysvetľoval naďalej ako záujem.



#### Ukážka 4

Milan Lasica

#### Dívam sa z okna svojho kupé

Dívam sa z okna svojho kupé  
a venujem sa svojim myšlienkam  
možno sú trápne možno hlúpe  
dívam sa z okna svojho kupé  
a vlak ma vezie ktovie kam

Dívam sa z okna svojho vlaku  
krajina za sklom sa už pohýna  
a náladu mám presne takú  
ako keď idem sama do kina

Aj tam iba na kúsku plátna  
čosi sa deje čosi mihotá  
a mizne hneď do nenávratna  
ten trblietavý odraz života

Dívam sa z okna svojho vožňa  
rovina vŕšok človek dom  
podrobnosti už nerozoznám  
som vo vlaku a svet je za oknom

Možnože to tak bude večne  
možno to bude presne tak  
že stretneme sa v nekonečne  
ak pravda zastaví tam vlak

Dívam sa z okna svojho kupé  
a venujem sa svojim myšlienkam  
možno sú trápne možno hlúpe  
dívam sa z okna svojho kupé  
a vlak ma vezie ktovie kam

#### Na ukážku 4 sa vzťahujú úlohy 16 – 20

Ktorá možnosť vyjadruje *unikajúci pútavý život* podľa ukážky?

16

- A dívam sa z okna svojho kupé a vlak ma vezie ktovie kam
- B náladu mám presne takú ako keď idem sama do kina
- C mizne hneď do nenávratna ten trblietavý odraz života
- D stretneme sa v nekonečne ak pravda zastaví tam vlak

V ktorej možnosti je správne doplnenie nasledujúcej vety?

17

Uvedenú ukážku zaraďujeme k \_\_\_\_\_ lyrike, v tretej strofe sa uplatňuje \_\_\_\_\_ rým.

- A spoločenskej, obkročný
- B reflexívnej, striedavý
- C ľúbostnej, striedavý
- D prírodnej, obkročný



V ktorej možnosti je správna charakteristika umeleckého prostriedku nasledujúceho verša?

*na kúsku plátna čosi sa deje čosi mihotá*

18

- A prenášanie pomenovania na základe vonkajšej podobnosti
- B prisúdenie ľudských vlastností neživým predmetom
- C prirovnanie na základe spoločných znakov
- D ozvlášťujúci básnický prívlastok

Slovo *kupé* z ukážky je

19

- A podstatné meno stredného rodu, vzor srdce.
- B nesklonné podstatné meno, slangové.
- C pôvodne cudzie slovo, vzor vysvedčenie.
- D slovo cudzieho pôvodu, nesklonné.

Milan Lasica píše aj divadelné hry. V ktorej možnosti je nesprávne tvrdenie o divadelnej hre?

20

- A Má viac spoločných znakov s epikou ako s lyrikou.
- B Základnou formou prejavu postáv a rozprávača je dialóg.
- C Postavy na divadelnej scéne môžu hovoriť i vo veršoch.
- D Počet dejstiev v rôznych divadelných hrách môže byť odlišný.

## Úlohy 21 – 25

V ktorej možnosti sú číslovky napísané správne?

21

- A v osemdesiatych rokoch nášho storočia, dvadsiatich jedincov, štyristo ton
- B v osemdesiatich rokoch nášho storočia, dvadsiatich jedincov, štyri sto ton
- C v osemdesiatich rokoch nášho storočia, dvadsiatych jedincov, štyristo ton
- D v osemdesiatych rokoch nášho storočia, dvadsiatych jedincov, štyri sto ton

V ktorej možnosti sa nachádzajú len vzťahové prídavné mená?

22

- A veľkú, hlavnú, pravidelne
- B dlhý, pôvodné, opätovné
- C fúzatých, vtáčom, podobne
- D úhorová, elektrickej, vodný

V ktorej možnosti sa nachádzajú len združené pomenovania?

23

- A závažná zložka, primeraná ukážka
- B umelecké prostriedky, básnická otázka
- C prvotná štylizácia, autorské postupy
- D krátka veta, viacnásobné opakovanie

V ktorej možnosti je správne uvedený tvar osobného zámena?

24

- A Chcem poďakovať mojím učiteľom.
- B Pozdravuj srdečne tvojích rodičov.
- C Nestretol sa s mojím bratom.
- D Súhlasím s tvojími nápadmi.

Pomenuj literárny žáner nasledujúcej ukážky.

25

*Všetko, čo som s láskou zanechal, ma bude navždy pripomínať.*

- A anekdota
- B modlitba
- C aforizmus
- D epitaf

**KONIEC TESTU**

Použitá literatúra

LASICA, M.: *Piesne a iné texty*. Bratislava: Q111, 2006, s. 73. ISBN 80-89092-05-5.

NAVRÁTIL, J.: *Žltý mustang*. Bratislava: Mladé letá, 1977, s. 10.

<http://www.fitnessnaramky.sk/co-su-to-fitness-naramky-s72.html> [cit. 06-05-2016]

Dobré správy: *Na Slovensko sa vrátil takmer vyhynutý druh zvierata*.

Dostupné na: <http://www.topky.sk/cl/1000680/1465493/Dobre-spravy--Na-Slovensko-sa-vratil-takmer-vyhynuty-druh-zvierata> [cit. 03-08-2016]